

175 JAAR SPOORWEG IN HARELBEKE

DIRK VIAENE

Inhoud

- 14 Voorwoord van de auteur
- 15 Inleiding
- 16 **Het ontstaan van de spoorwegen**
 - Groot-Brittannië, bakermat van de spoorweg
 - Van stoommachine naar stoomlocomotief
- 18 België, spoorwegpionier op het Europese vasteland
- 21 De inhuldiging van de eerste spoorlijn in België
- 24 De eerste Belgische stoomlocomotief
- 25 België rond 1839
 - Harelbeke rond 1839
- 28 **De spoorlijn Gent - Kortrijk (spoorlijn 75)**
 - Plannen, aanleg en opening van de lijn
 - De ontwerpen
 - De bezwaren
 - 30 De aanleg
 - 31 Opening van de lijn
 - 33 Het prille begin
 - 35 Enkele prijzen uit 1839
 - 36 Een West-Vlaams spoorwegnet
 - 38 De huidige spoorlijn 75
 - Algemene gegevens
 - Stations, vertakkingen en stopplaatsen
 - 40 Grensovergang
 - Treinverkeer
 - 41 De spoorlijn 75 in Harelbeke
 - Overwegen op de spoorlijn 75 in Harelbeke in 1977
 - Reeds vroeger afgeschafte overwegen
- 47 **De verdere ontwikkeling van de spoorwegen in België**
 - De gevolgen van de komst van de spoorwegen
 - 49 Overal dezelfde tijd
 - De trein: comfortabel en betrouwbaar
 - 50 Ook de mode paste zich aan
 - 51 Het dorp en het station: twee verschillende werelden
 - Klassenverschil
 - Post en trein: een vruchtbare samenwerking
 - 53 Het tijdperk van de concessies
 - 54 Hoe het reizen met de trein verliep
 - 55 Enkele krantenartikels

- 57 Ook de koning verplaatste zich met de trein
- 58 De geleidelijke terugkoop van de geconcessioneerde lijnen door de Belgische Staat
- 59 De trein als noodzaak
- 60 Seizoenarbeiders, grensarbeiders en Walenwerkers
Werkmanstreinen
- 61 Goederenvervoer en pakjesdienst
Een heenreis voor de duiven
Naar de vinkenzetting met de trein
Het telegraafnet
- 63 De Eerste Wereldoorlog
- 65 Van staatsspoorwegen naar NMBS
- 66 Oprichting van de NMBS bij de wet van 23 juli 1926
De jonge NMBS
- 67 De Tweede Wereldoorlog
- 69 Herinneringen van Liliane Hemmerechts - Verhaeghe
- 73 De naoorlogse periode
- 75 Ook de Belgische militairen gebruikten de trein
Reorganisatie van het goederenverkeer
- 76 1984: het IC/IR-plan
- 77 Harelbeke en het IC/IR-plan
- 78 De periode 1990 - 2000
De spoorwegen in een Europees kader
Liberalisering van het spoorvervoer
- 79 Splitsing van de NMBS
Vreemde spoorwegondernemingen op het Belgische spoorwegnet
- 80 De periode van 2005 tot heden
Naar een tweeledige structuur

- 82 **De stationsgebouwen van Harelbeke**
Geen trein zonder station
De eerste stations
- 83 Het eerste stationsgebouw van Harelbeke
- 84 Onteigeningen
- 88 Het tweede stationsgebouw van Harelbeke
Inleiding
- 89 De bouw
- 90 De verbouwingen van 1962
Het goederenmagazijn
- 99 Het derde (voorlopige) stationsgebouw van Harelbeke
Het vierde (voorlopige) stationsgebouw van Harelbeke
- 100 Het oude stationsgebouw wordt een geklasseerd monument
De restauratie: een lange lijdensweg
- 104 Het vernieuwde 'oud station' ('de oude statie')
- 106 Het vijfde stationsgebouw van Harelbeke

- 108 **De stationschefs van Harelbeke**
 109 Lijst der stationschefs in Harelbeke
- 114 **Het vroegere stationsgebied van Harelbeke**
 De loskoeren
 De noordelijke loskoer
 118 De twee zuidelijke loskoeren
 123 De bediening van de loskoeren tussen 1960 en 1975
 126 Spooransluitingen in Harelbeke
 131 De belangrijkheid van het station Harelbeke
 132 Een nieuwe parking langs de Zuidstraat in 2007
 134 Verhoogde perrons in 2013
- 137 **De stationsomgeving van Harelbeke**
 De Stationsstraat
 145 Het Stationsplein
 154 Heraanleg van het Stationsplein in 2004
 156 Het begin van de Tuinstraat
 159 De Noordstraat
 173 De Deerlijksestraat
 176 Het begin van de Deerlijksesteenweg
 180 De Zuidstraat
 190 Het begin van de Gaversstraat
- 194 **De ophogings- en elektrificatiewerken (1978 - 1980)**
 Waarom ophogen en elektrificeren van een spoorlijn?
 De plannen
 195 De uitvoering
- 209 **De seininrichting**
 Inleiding
 De eerste seininrichting
 Naar een efficiënte en veilige seininrichting
 210 De komst van de morsetelegraaf
 De opkomst van het blokstelsel
 211 De eerste armseinen
 De definitieve intrede van de elektriciteit
 212 De eerste mechanische seinposten van de firma Siemens
 213 Van twee- naar driestandenseinstelsel
 215 Een nieuwe seinpost in Harelbeke in 1968
- 217 **De spoorlijn Denderleeuw - Kortrijk (spoorlijn 89)**
 Opening van de lijn
 218 Algemene gegevens
 219 Stations, stopplaatsen en vertakkingen
 220 Treinverkeer

- 220 De spoorlijn 89 in Harelbeke
 222 Het stationsgebouw van Stasegem
 223 Overwegen op de spoorlijn 89 in Harelbeke
 Reeds vroeger afgeschafte overwegen op grondgebied Harelbeke
- 230 De spoorlijn Kortrijk - Ronse (spoorlijn 83)**
 Opening van de lijn
 231 Algemene gegevens
 232 Stations, vertakkingen en stopplaatsen
 233 Spooransluitingen
 235 Harelbeke (Stasegem) en de spoorlijn 835
 237 Overwegen op de spoorlijn 83 in Harelbeke
- 240 Het rollend materieel**
 Inleiding
 Rijtuigen
 Berlines (extra-eersteklasrijtuig)
 241 Diligences (eersteklasrijtuigen)
 Char(s)-à-bancs couvert of overdekte bankwagens (tweedeklasrijtuigen)
 242 Waggons, char(s)-à bancs découvert of niet-overdekte bankwagens (derde
 klasrijtuigen)
 243 GCI-rijtuigen
 247 Tractiemiddelen
 De stoomtractie
 248 De stoomlocomotieven in onze streek
 252 De opkomst van de dieseltractie en het einde van de stoomtractie
 253 De laatste officiële stoomrit
 254 De dieseltractie
 258 De elektrische tractie
- 259 De tramlijnen in Harelbeke**
 De NMVB
 De tramlijn 365 (Kortrijk - Aarsele)
 261 De tramlijn 371 (Kortrijk - Berchem)
- 266 Allerlei**
 Chronologie van de voornaamste gebeurtenissen
 271 Afschafte spoorlijnen in Zuid-West-Vlaanderen
 272 Enkele oude spoorwegberoepen
 Berichtenbesteller
 Lampenist
 Locomotiefstoker
 273 Locotractorbestuurder
 Loper
 Ponsster
 274 Remmer

	Verreschrijver
	Wisselwachter
	Zaalwachter
275	Jeugdherinneringen van de auteur
278	Spoorwegjargon en Harelbeeks spoorwegdialect
286	Spoorwegongevallen en spoorincidenten in Harelbeke
	Spoorlijn 75
294	Spoorlijn 89
297	Tramlijn Kortrijk - Berchem
298	Bijlagen
	Bijlage 1: Situering van de spoor- en tramlijnen in Harelbeke
299	Bijlage 2: Schematisch plan van het station Harelbeke rond 1900
300	Bijlage 3: Schematisch plan van het station Harelbeke in 1904
301	Bijlage 4: Schematisch plan van het station Harelbeke in 1910
302	Bijlage 5: Schematisch plan van het station Harelbeke in 1930
303	Bijlage 6: Schematisch plan van het station Harelbeke in 1956
304	Bijlage 7: Schematisch plan van het station Harelbeke in 1963
305	Bijlage 8: Schematisch plan van het station Harelbeke in 1974
306	Bijlage 9: Schematisch plan van het station Harelbeke in 1978 (eerste grote fase van de ophogingswerken)
307	Bijlage 10: Schematisch plan van het station Harelbeke in 1979 (tweede grote fase van de ophogingswerken)
308	Bijlage 11: Schematisch plan van het station Harelbeke in 1980
309	Bijlage 12: Schematisch plan van het station Harelbeke in 1990
310	Bijlage 13: Schematisch plan van het station Stasegem in 1960
311	Bijlage 14: Schematisch plan van het station Stasegem in september 1983
312	Bibliografie